

สรุปผลการวิจัย

1. การประเมินศักยภาพและความต้องการในการพัฒนา ก่อนที่จะทำการเสริมศักยภาพให้กับชุมชนด้วยการสำรวจศักยภาพเบื้องต้นพบว่า ทั้ง 4 ชุมชน มีศักยภาพทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน โดยมีความพร้อมและความต้องการที่จะเสริมศักยภาพเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

2. สร้างรูปแบบที่ใช้ในการเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อให้สามารถเข้าร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งได้เป็นรูปแบบ “กระบวนการสะท้อนความต้องการของชุมชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” แล้วจึงทำการทดสอบรูปแบบด้วยกระบวนการสร้างเกลียวสัมพันธ์ในการจัดการการท่องเที่ยว จึงได้เป็นรูปแบบ “กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน”

3. ได้รูปแบบที่เหมาะสมในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ซึ่งได้เป็นรูปแบบ “การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนโดยการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง” ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน 16 กิจกรรม คือ ขั้นตอนที่หนึ่ง การสำรวจความต้องการและการเตรียมการของชุมชนการท่องเที่ยว ได้แก่ (1) คัดสรรชุมชนที่มีการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว (2) ประเมินศักยภาพและความต้องการในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว (3) ให้ชุมชนสะท้อนความต้องการในการพัฒนาการท่องเที่ยว (4) ตรวจสอบความต้องการของชุมชนโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว (5) วิเคราะห์ศักยภาพชุมชนและบูรณาการความต้องการในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว (6) สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนที่เป็นพื้นที่เป้าหมาย ขั้นตอนที่สองการสร้างกระบวนการฉันทามติของการออกแบบเรียนรู้ของชุมชนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ (7) การบรรยายด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (8) การศึกษาดูงานด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (9) การประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (10) การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (11) ประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพ (12) การสัมภาษณ์เชิงลึกแกนนำชุมชน และขั้นตอนการติดตามประเมินผลการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ (13) การติดตามผลที่ได้จากกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวให้กับ

คนในชุมชน (14) การประเมินผลภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของ
คนในชุมชน (15) การประเมินผลศักยภาพชุมชนในมุมมองของผู้นำชุมชนและปราชญ์
ชาวบ้าน (16) การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ABSTRACT

Dissertation Title   A Participatory Community Capacity Reinforcement
Model for Sustainable Tourism Development in
Lower Central Thailand

Student's Name   Mrs. Jumnian Junhasobhaga

Degree Sought   Doctor of Philosophy

Major   Sociology

Academic Year   2010

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Dr. Tipaporn Phimphisut   Chairperson
2. Dr. Therchai Choibamroong
3. Assoc. Prof. Dr. Ake Tangsupvattana

In this dissertation, the researcher investigated the potentialities of selected communities in developing sustainable tourism. The researcher accordingly constructed a model for the promotion of community potentialities enabling full participation in the development of tourism. Once formulated, this model was tested so as to be able to find an appropriate model for the development of sustainable tourism in the provinces of the lower central plains.

Using a qualitative approach, the researcher utilized the method of Participatory Action Research (PAR) and conducted surveys. The process consisted of three major steps and twelve activities. The research population

consisted of three groups: (1) community groups concerned with the operation of tourism in the community consisting of representatives from both the private and public sectors; (2) a group of Thai and foreign tourists; and (3) a group of community leaders and local “wise men.”

Findings are as follows:

1. In evaluating the potentialities of the communities and determining demand for development, it was first necessary to conduct a primary survey of the four communities. Surveyed were the potentialities and demands in the communities in respect to the areas of knowledge, skills, and positive attitudes toward the development of tourism. Evaluated was whether or not these communities were prepared to develop tourism.

2. Next a model was constructed that would be conducive to actualizing the potentialities of these communities in regard to the development of sustainable tourism. The result was the development of a model applicable to “a process that reflected the demands of the community toward sustainable tourism development.” Thereupon, the model was tested using the process of relationship circles for tourism management. This in turn resulted in the full development of a model for “the process of participatory workshop research for the development of sustainable tourism.”

3. An appropriate model for the development of sustainable tourism in the provinces in the lower central plains was subsequently developed as a model for “a participatory community capacity reinforcement model for sustainable tourism development in lower central Thailand.” The application of this model consisted of three steps (sixteen activities) as follows:

Step One: Conducting a survey of needs and preparation for tourism communities by means of inquiring into (1) the aspect of selecting communities which are tourism performers; (2) evaluating potentialities and needs for the development of tourism; (3) allowing communities to reflect on the need for developing tourism; (4) checking community needs by experts in tourism; (5) analyzing community potentialities and the integration of needs for the development of tourism; and (6) developing relationships with communities serving as target areas.

Step Two: Developing unanimity in respect to the design for community learning in the aspect of tourism through (7) giving talks on sustainable tourism; (8) organizing field trip study on sustainable tourism; (9) providing workshops on sustainable tourism; (10) making plans for the development of sustainable community tourism; (11) evaluating the levels of satisfaction of those participating in activities promoting community potentialities; and (12) conducting in-depth interviews with community leaders.

Step Three: Conducting follow ups and evaluating the actualizations of tourism potentialities through (13) conducting follow-ups on the results of the activities of promoting the actualizations of the potentialities of tourism on the part of community members; (14) evaluation after participating in activities promoting the potentialities of people in the communities; (15) evaluation of the potentialities of communities on the basis of the points of view of community leaders and local “wise men”; and (16) continuous development.